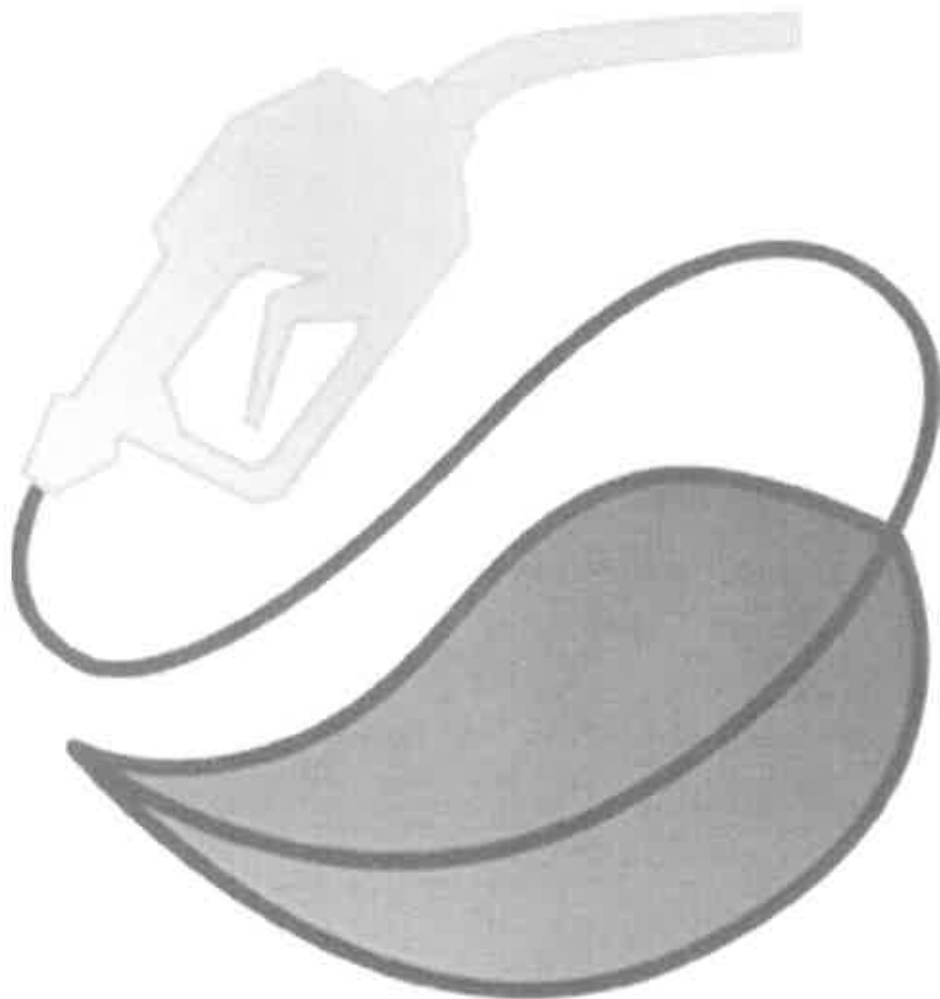

Evaluatie

CO2 Reductieprogramma 2013-2015

Versie 2.0_definitief_mei 2014

Geëvalueerd op 27 juni 2016

Inleiding

In deze evaluatie kijken we terug op de reductiedoelen zoals gesteld in versie 1.5 van het CO2-Reductieprogramma 2013-2015. Het oorspronkelijk opgestelde CO2 reductieprogramma (versie 1.3 en 1.4) bleek kort na het publiceren reeds achterhaald vanwege een aantal ingrijpende organisatiewijzigingen.

De meest ingrijpende ontwikkeling betrof de verkoop van de afdelingen werkplekbeveiliging, treinbeveiliging en energievoorziening/bovenleiding aan Dura Vermeer Railinfra per 1 juli 2013. De verkoop omvatte naast alle personeelsleden ook alle bedrijfsauto's, gereedschappen en het werkmaterieel.

Daarnaast heeft Spitzke haar bedrijfsstrategie herzien en besloten om in de toekomst met name actief te zijn in projecten waarbij de "grote machines" kunnen worden ingezet, dus grootschalige spoorvernieuwingsprojecten alsmede bemiddeling bij verkoop van dwarsliggers van zusterbedrijf Durtrack.

Bovengenoemde veranderingen hadden forse impact op het reeds gestarte CO2 reductieprogramma. Vandaar dat Spitzke heeft besloten het CO2 reductieprogramma inhoudelijk te herzien en weer aan te laten sluiten bij de (nieuwe) organisatie.

NB: Spitzke Spoorbouw bv hanteert een zogeheten gebroken boekjaar dat loopt van 1 juli tot 30 juni van het opvolgende jaar.

Reductie scope 1 en 2 emissies

Doelen

De CO2 uitstoot van scope 1 emissies gewogen ten opzichte van het aantal personeelsleden, is in het boekjaar '14 -'15 maximaal 23% ten opzichte van die in boekjaar '08 -'09.

Tijdens de evaluatie van het CO2 reductieprogramma 2013-2015 ontstond binnen Spitzke verwarring over de formulering van bovenstaand doel. Tijdens deze discussie bleek dat bovenstaand doel multi-interpretabel is. Hierbij is vastgesteld dat de formulering van dit doel onjuist en/of onzorgvuldig gebeurd is. Een gewogen reductie van 77% van scope 1 emissies is absoluut niet realistisch haalbaar. Spitzke is ambitieus en heeft de afgelopen jaren flinke stappen gezet in het realiseren van CO2 reductie, maar zo heeft Spitzke vanzelfsprekend haar scope 1 doel nooit bedoeld. In het kader van deze evaluatie hebben wij er voor gekozen om het doel te herformuleren en dat te evalueren. Hieronder vindt u het hergeformuleerde doel voor scope 1 emissies.

De reductie van CO2 uitstoot van scope 1 emissies, gewogen ten opzichte van het aantal personeelsleden, is in periode 2015-1 23% ten opzichte van die in referteperiode 2008-2.

In de door Energieconsult geverifieerde footprints is per half jaar de absolute CO2 uitstoot van scope 1 emissies te zien. Verder is de gewogen CO2-uitstoot per medewerker te zien. In periode 2015-1 was de CO2 uitstoot van scope 1 emissies 57,6 ton, gewogen ten opzichte van 12 medewerkers is dit 4,8 ton CO2 per medewerker. In referteperiode 2008-2 was dit 690 ton CO2, gewogen ten opzichte van 110 medewerkers is dat 6,3 ton CO2 per medewerker. De reductie van CO2 uitstoot van scope 1 emissies gewogen ten opzichte van het aantal personeelsleden is in periode 2015-1 23,8% lager dan de gewogen uitstoot van scope 1 emissies in referteperiode 2008-2 en daarmee 0,8% hoger dan het gestelde doel van 23%.

Conclusie: doel behaald!

De CO2 uitstoot van scope 2 emissies, gewogen ten opzichte van het aantal personeelsleden, is in het boekjaar '14 -'15 minimaal 50% lager dan die in het boekjaar '08 -'09.

Wat voor scope 1 geldt is ook voor de formulering van scope 2 doelstelling van toepassing. Tijdens de evaluatie van het CO2 reductieprogramma 2013-2015 ontstond binnen Spitzke ook hierover verwarring over de formulering van bovenstaand doel. Tijdens deze discussie bleek dat bovenstaand doel multi-interpretabel is. Hierbij is vastgesteld dat de formulering van dit doel onjuist en/of onzorgvuldig gebeurd is. Een gewogen reductie van 50% van scope 2 emissies is absoluut niet realistisch haalbaar. Niet in de laatste plaats omdat het afstoten van uitvoerende afdelingen op scope 2 procentueel een grotere impact heeft dan op scope 1. Dit omdat scope 2 met name beïnvloed wordt door "kantoorpersoneel", terwijl in de aantallen personeelsleden verhoudingsgewijs het grootste deel bestond uit uitvoerend personeel. Daarmee wordt het gewogen berekenen onterecht scheef getrokken. Ook hier geldt dus dat Spitzke haar scope 2 doel zo nooit heeft bedoeld. In het kader van deze evaluatie hebben wij er voor gekozen om het doel te herformuleren en dat te evalueren. Hieronder vindt u het her gefomuleerde doel voor scope 2 emissies.

De reductie van CO2 uitstoot van scope 2 emissies, gewogen ten opzichte van het aantal personeelsleden, is in het periode 2015-1 minimaal 50% lager dan die in periode 2008-2.

In bijlage 2 is per half jaar de absolute CO2 uitstoot van scope 2 emissies te zien. In boekjaar '2015-1 was de CO2 uitstoot in scope 2 14,6 ton. In referentiejaar 2008-2 was de CO2 uitstoot in scope 2 68 ton. De uitstoot is dus met maar liefst 78 % gedaald.

Als we deze cijfers echter gewogen relateren aan het aantal personeelsleden wijzigt de eindconclusie. Uitgaande van een uitstoot van 14,6 ton CO2 in periode 2015-1 gewogen ten opzichte van 12 medewerkers leidt tot 1,22 ton CO2 per medewerker. In de referentieperiode bedroeg de uitstoot 68 ton gewogen ten opzichte van 110 medewerkers is dit 0,62 ton CO2 per medewerker. Als de uitkomst van periode 2015-1 dus wordt vergeleken met periode 2008-2 ontstaat de volgende berekening: 2015-1 1,22 ton CO2 per medewerker afgezet tegen 0,62 ton CO2 per medewerker in periode 2008-2 is bijna een verdubbeling van de gewogen uitstoot.

Daarmee is de doelstelling van 50% daling dus niet behaald. De stijging is primair terug te voeren op de veranderde organisatie. In 2008-2 was meer dan 50% van het personeelsbestand geoormerkt als uitvoerend personeel. In 2015-1 bevatte de organisatie geen uitvoerend personeel. Per saldo worden de emissiefactoren Business Air Travel, zakelijk gebruik prive auto's en elektriciteitsverbruik sterker belast door niet uitvoerend personeel dan uitvoerend personeel. Vliegreizen en zakelijk gebruik prive auto's werden bijvoorbeeld nimmer door uitvoerend personeel uitgevoerd. Hetzelfde kan ook gezegd worden van het elektriciteitsverbruik van het kantoorpand.

Conclusie: **doel niet behaald**

Plan van aanpak

Om dit doel te bereiken waren de volgende maatregelen gepland:

Nr	Actie	Deadline	Verantw.
1	Voor het referentiejaar 2013 wordt de uitstoot in de categorie 'Business car travel' afgezet tegen de gereden kilometers. Vanwege het forse verloop worden slechts de medewerkers die op 1-12-2013 in dienst zijn meegenomen. Naar verwachting is niet voor alle voertuigen informatie over de gereden kilometers beschikbaar. Er wordt gewerkt met de informatie van de beschikbare voertuigen.	December 2013	FDL
	Stand van zaken: voor de jaren 2013 en 2014 is in kaart gebracht (met beschikbare informatie) of verbruikscijfers voertuigen (en hun bestuurders) in lijn lopen met de opgave van fabrikanten. In zijn algemeen kan worden gesteld dat het overgrote deel minder zuinig rijdt dan fabrieksopgave. Kanttekening hierbij is dat met "VW gate" inmiddels duidelijk wordt dat verbruikscijfers van fabrikanten niet realistisch zijn. Conclusie: actie is uitgevoerd		
2	Medewerkers voor wie verkeersboetes binnenkomen worden persoonlijk aangesproken op hun rijgedrag.	December 2013	JPA
	De afgelopen jaren is het aantal boetes beperkt geweest. De meesten hadden betrekking op kleinschaligere snelheidsovertredingen (< 15 km overschrijding). In het uitzonderlijke geval dat er een grotere snelheidsovertreding was, is de betreffende medewerker hierop aangesproken. Conclusie: actie uitgevoerd		
3	Vanaf het begin van het boekjaar 2013-2014 wordt jaarlijks rond de wisseling van het boekjaar de kilometerstand van alle voertuigen in het wagenpark opgenomen.	Steeds 1 maand na wisseling boekjaar	JPA
	Dit is inderdaad gebeurd, waarbij sinds 2015 kilometers inmiddels elk kwartaal worden opgenomen. Conclusie: actie uitgevoerd		
4	De medewerkers gebruiken de NS businesscard minimaal 5x per jaar om zodoende CO2 uitstoot van het wagenpark te reduceren.	Januari 2014	RDR
	Vanuit de database van NS Businesscard kan worden vastgesteld dat Spitzke medewerkers in genoemde periode in totaal 128 treinritten hebben gemaakt, met in totaal 6.818 treinkilometers. Spitzke had in deze periode gemiddeld 14,75 medewerkers in dienst, waarmee het gemiddeld aantal treinritten per medewerker uitkomt op 8,7. Conclusie: doel behaald		

Reductie Scope 3 emissies

Doelen

Door samenwerking met een belangrijke aan- en afvoerder van Spoorballast wordt uiterlijk in boekjaar '14-'15 de CO2 uitstoot door dit bedrijf in projecten voor Spitzke met 3% gereduceerd.

Helaas heeft Spitzke te kampen gehad met een smalle orderportefeuille. In genoemde periode werden helaas geen eigen projecten gescoord, maar werd alleen in onderaanneming gewerkt. Hierdoor was het contractueel niet mogelijk om invulling te geven aan deze doelstelling.

Conclusie: doel niet haalbaar

Plan van aanpak

Om deze doelen te bereiken waren de volgende maatregelen gepland:

Nr.	Actie	Deadline	Verantw.
1	Er wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een leverancier/afvoerder van spoorballast, met wie Spitzke in de komende jaren verwacht veel samen te werken.	December 2013	EHO
	Zoals hierboven reeds aangegeven heeft Spitzke geen "eigen" projecten in portefeuille gehad, waardoor bovengenoemd doel niet haalbaar bleek. Conclusie: actie niet haalbaar		
2	Voor de projecten waarin met deze leverancier/afvoerder wordt samengewerkt worden maatregelen voor CO2 reductie geformuleerd.	December 2013	EHO
	Zoals hierboven reeds aangegeven heeft Spitzke geen "eigen" projecten in portefeuille gehad, waardoor bovengenoemd doel niet haalbaar bleek. Conclusie: actie niet haalbaar		
3	De daadwerkelijk behaalde reductie wordt voor deze projecten globaal in kaart gebracht en wordt gerelateerd aan de globale totale uitstoot voor het project.	December 2014	EHO
	Ondanks het feit dat Spitzke geen eigen projecten in portefeuille had, heeft Spitzke toch invulling gegeven aan dit doel door een start te maken met een CO2 projectanalyse. Deze methode is als 'pilot' opgestart voor een project dat in onderaanneming is uitgevoerd. Uit de projectanalyse bleek een CO2 besparing gerealiseerd te zijn van 1,16 ton CO2. Conclusie: actie uitgevoerd		

Gebruik alternatieve brandstoffen

Doel

Uiterlijk in boekjaar '14-'15 wordt de CO2-uitstoot als gevolg van klimaatbeheersing van het bedrijfspand gereduceerd ten opzichte van boekjaar '11-'12 door de afname van alternatieve energiebronnen.

In het huidige bedrijfspand wordt klimaatbeheersing inmiddels grotendeels beheerst door een bodemwarmtepomp. Deze slaat in de zomerperiode warmte door zonnestraling ondergronds op, waarna in de winterperiode van deze warmte gebruik gemaakt kan worden. Hierdoor hoeft er minder gebruik gemaakt te worden van traditionele klimaatbeheersingssystemen als Airconditioning en verwarming.

Conclusie: doel behaald!

Plan van aanpak

Nr.	Actie	Deadline	Verantw.
1	Er wordt periodiek overleg gevoerd met de verhuurder (en eventueel mede huurders) van het kantoorpand over de voortgang van de vergroening van gas en elektra.	December 2013	RDR
	Spitzke heeft de afgelopen jaren met de verhuurder van het pand meerdere malen gesprekken gevoerd over vergroening van gas en elektra, bijvoorbeeld door afname van groene stroom of recent nog het toevoegen van zonnepanelen op het dak van het pand. Helaas zijn er diverse factoren waardoor verhuurder vooralsnog niet kiest voor vergroening van gas en elektra. Conclusie: actie uitgevoerd		
2	Er wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om het huidige energiecontract te verbreken.	December 2014	RDR
	Gedurende de looptijd van dit CO2 reductieprogramma is meermaals onderzocht of het lopende energiecontract kan worden verbroken, echter zonder positief resultaat. Dit punt hangt sterk samen met punt 1 hierboven. Conclusie: actie uitgevoerd		
3	Ter vergelijking van de prijzen en voorwaarden worden er offertes opgevraagd bij aanbieders van groene energie (dat wil zeggen, indien het huurcontract hiertoe ruimte biedt).	December 2014	JPA
	Gedurende de looptijd van dit CO2 reductieprogramma is meermaals onderzocht of het lopende energiecontract kan worden vervangen door groene stroom, echter zonder positief resultaat. Dit punt hangt sterk samen met punt 1 hierboven. Conclusie: actie uitgevoerd		

4	Er wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om het bedrijfspand te voorzien van zonnepanelen teneinde de afname van grijze stroom te reduceren. Hierbij dient de verhuurder te worden betrokken.	December 2014	RDR
	<p>Gedurende de looptijd van dit CO2 reductieprogramma heeft Spitzke verhuurder van het pand verzocht om zonnepanelen te plaatsen. Omwille van de forse investering heeft verhuurder hiervan afgezien.</p> <p>Conclusie: actie uitgevoerd</p>		

CO2 reductie in de projecten

Doel

Uiterlijk in boekjaar '14-'15 is een projectanalyse beschikbaar waaruit blijkt hoeveel CO2 uitstoot op dit project heeft plaatsgevonden.

Zoals reeds in het hoofdstuk Scope 3 reducties aangegeven heeft Spitzke in betreffende periode geen eigen projecten in portefeuille gehad, maar "slechts" in onderaanneming werkzaamheden uitgevoerd. Hierdoor bleek het simpelweg niet mogelijk om het gestelde doel te kunnen realiseren.

Conclusie: deze actie is weliswaar niet uitgevoerd conform het oorspronkelijke gestelde, maar uiteindelijk wel in de vorm van een passend alternatief.

Plan van aanpak

Om dit doel te bereiken waren de volgende maatregelen gepland:

Nr.	Actie	Deadline	Verantw.
1	Voor het project "Centrale As Friesland" wordt de CO2 uitstoot in kaart gebracht	Uiterlijk vanaf december 2013	EHO
	Voor genoemd project is een projectanalyse opgesteld. Blijkens deze projectanalyse is door slim plannen en organiseren 1,16 ton CO2 bespaard. Conclusie: actie is uitgevoerd		
2	Aanvoer en afvoer van materialen wordt waar mogelijk gecombineerd.	Uiterlijk vanaf december 2013	FLE
	Uit de uitgevoerde projectanalyse blijkt dat Spitzke op dit project de (beperkte) aanvoer van materialen heeft gecombineerd met de aanvoer van een stopmachine. Verder is een transport gecombineerd met een transport voor de hoofdaannemer. Conclusie: actie is uitgevoerd		

Eindconclusie:

Spitzke Spoorbouw bv is tevreden met de resultaten die bereikt zijn ten aanzien van de gestelde doelen. Ondanks dat enkele doelen, vanwege veranderende organisatie en markt, niet geheel haalbaar bleken is het uiteindelijke hoofddoel om CO2 reductie dieper in de bedrijfsvoering te verankeren zonder meer behaald. Dit blijkt ook wel uit de resultaten, niet in de laatste plaats in de forse reductie van CO2 zichtbaar in de footprint.

De uitkomsten uit deze evaluatie staan niet op zichzelf, maar zullen door Spitzke gebruikt gaan worden bij het vaststellen van het toekomstige CO2 beleid, uiteraard met als doel om reductie van CO2 blijvend in de organisatieprocessen te integreren.

Met vriendelijke groet,
Spitzke Spoorbouw bv

Ralf Babosek
Directeur

